

MILJØMINISTERIET
EU og Internationalt politisk sekretariat

24. september 2010

**Samlenotat til Folketingets Europaudvalg
Rådsmøde (miljø) den 14. oktober 2010 - miljødelen**

Samlenotat til Rådsmøde (miljø) den 14. oktober 2010		
1.	Ny politik for udsætning af GMO'er KOM(2010) 375 og KOM(2010) 380 - <i>Information fra Kommissionen om det nye initiativ og udveksling af synspunkter</i>	<i>Side 2</i>
2.	Biodiversitet - <i>Rådskonklusioner</i>	<i>Side 10</i>

PUNKT 1

KOM(2010) 375 og KOM(2010) 380

- Information fra Kommissionen samt udveksling af synspunkter

Revideret notat

Forslag til Europa-Parlamentet og Rådets forordning om ændring af direktiv 2001/18/EF for så vidt angår medlemsstaternes mulighed for at begrænse eller forbyde dyrkning af gmo'er på deres område, og

om meddelelse til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om valgfrihed for medlemsstaterne til at træffe beslutninger om dyrkning af genetisk modificerede afgrøder

Resume

Kommissionen ønsker med sit forslag at ændre EU-lovgivningen for at give medlemsstaterne mulighed for selv at bestemme, hvorvidt de ønsker, at der dyrkes GM-planter på deres territorium uden at ændre godkendelsessystemet på fællesskabsniveau og uafhængigt af de tiltag, som medlemsstaterne har ret til foretage jf. udsætningsdirektivets artikel 26a for at forhindre utilsigtet tilstedeværelse af genetisk modificerede organismer i andre produkter (sameksistensregler).

For at undgå, at denne mulighed underminerer godkendelsessystemet på fællesskabsniveau, skal anvendelsen af denne mulighed begrundes ud fra andre kriterier end dem, der indgår i fællesskabets godkendelsesprocedure. Dvs. begrundelsen må ikke ske med henvisning til, at dyrkning af den pågældende GM-plante skulle medføre risici for miljø og menneskers og dyrs sundhed.

Ligeledes må anvendelse af denne mulighed ikke begrundes med hensyn til at forhindre utilsigtet tilstedeværelse af GMO'er i andre produkter, idet fællesskabslovgivningen allerede giver grundlag (artikel 26a i udsætningsdirektivet) for at løse sådanne problemer gennem sameksistensregler.

Forslaget berører ikke godkendelser til import af GMO'er til EU alene til foder og fødevarerbrug.

1. Status

Kommissionen sendte den 13. juli 2010 ovennævnte forslag til Rådet. Den danske sprogversion blev oversendt til Rådet den 16. juli 2010.

Forslaget har hjemmel i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde artikel 114 om harmonisering af medlemslandenes lovgivning vedr. det indre marked og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter den almindelige lovgivningsprocedure jf. artikel 294.

Kommissionen har endvidere fremlagt en meddelelse KOM(2010)380 til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om valgfrihed for

medlemsstaterne til at træffe beslutninger om dyrkning af genetisk modificerede afgrøder, der beskriver baggrunden for forslaget.

Forslaget blev drøftet på Rådsmødet (Landbrug og Fiskeri) den 27. september 2010.

Sagen er endvidere sat på dagsordenen for rådsmødet (Miljø) den 14. oktober 2010 hvor Kommissionen vil informere om det nye initiativ.

Formandskabet forventes endvidere at præsentere forslaget på rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 27. september 2010, med en efterfølgende diskussion af det samlede forslags økonomiske konsekvenser, foreneligheden med det Indre Marked og EU's handelsmæssige forpligtelser i for eksempel WTO. Det er således den samlede idé om medlemsstaternes selvbestemmelse i forhold til godkendelse til dyrkning, der vil være diskussionens omdrejningspunkt.

Folketinget er den 3. september blevet orienteret om sagen ved nærheds- og grundnotat til Folketingets Europaudvalg, og sagen blev forelagt Folketingets Europaudvalg ved samlenotat oversendt den 16. september 2010 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 27. september 2010.

2. Formål og indhold

Formålet med forslaget er at ændre Direktiv 2001/18/EC, art. 26 (Udsætningsdirektivet) ved at tilføje en ny art. 26b der giver medlemslandene mulighed for, at forbyde, begrænse eller hindre dyrkning af genetisk modificerede organismer (GM-planter) på deres territorium.

Muligheden for at forbyde, begrænse eller hindre dyrkning af GM-planter er efter forslaget møntet på bestemte eller alle GM-planter og et forbud kan gælde for dele af en medlemsstat eller for hele medlemsstatens territorium. Nationale forbud kan omfatte dyrkning af GMO'er godkendt til dyrkning under både udsætningsdirektivet og forordning 1829/2003.

Forslaget berører ikke godkendelser til import af GMO'er til EU alene til foder og fødevarebrug. Forslaget lægger heller ingen restriktioner for den frie handel med frø.

Udsætningsdirektivet og forordning nr. 1829/2003 om genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer udgør et sammenhængende lovgrundlag for godkendelse af GM-planter til dyrkning i EU.

Ifølge denne lovgivning skal GM-planter til dyrkning underkastes en individuel risikovurdering før de kan blive godkendt til markedsføring i det fælles marked. Formålet er at sikre et højt niveau m.h.t. beskyttelse af miljøet og menneskers og dyrs sundhed.

Når en GM-plante er godkendt til dyrkning i overensstemmelse med denne lovgivning, kan medlemsstaterne i dag ikke forbyde eller begrænse markedsføring af denne plante, undtagen under bestemte betingelser fastlagt i fællesskabslovgivningen.

Kommissionen begrundet sit forslag med, at der i de sidste år har været tiltagende tilkendegivelser fra medlemsstaterne om, at beslutninger om den konkrete dyrkning af GM-planter mest hensigtsmæssigt sker på medlemsstatsniveau, hvorfor medlemsstaterne skulle have ret til at have en

mulighed for at vedtage regler vedrørende dyrkning af GM-planter på deres territorium efter at GM-planten er blevet godkendt til markedsføring på fællesskabsniveau.

Kommissionen ønsker med sit forslag at ændre EU-lovgivningen for – i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet - at give medlemsstaterne frihed til at bestemme hvorvidt de ønsker, at der dyrkes GM-planter på deres territorium. Dette sker uden at ændre godkendelsessystemet på fællesskabsniveau og sker uafhængigt af de tiltag, som medlemsstaterne har ret til foretage jf. udsætningsdirektivets artikel 26a for at forhindre utilsigtet tilstedeværelse af genetisk modificerede organismer i andre produkter (sameksistensregler).

For at bevare godkendelsessystemet på fællesskabsniveau, skal anvendelsen af denne mulighed begrundes ud fra andre kriterier end dem, der indgår i fællesskabets godkendelsesprocedure. Dvs. den enkelte medlemsstats begrundelse må ikke ske med henvisning til at dyrkning af den pågældende GM-plante skulle medføre risici for miljø og menneskers og dyrs sundhed,

Ligeledes må anvendelse af denne mulighed ikke begrundes med et ønske om at forhindre utilsigtet tilstedeværelse af GMO'er i andre produkter, idet fællesskabslovgivningen allerede giver grundlag (artikel 26a i udsætningsdirektivet) for at løse sådanne problemer gennem sameksistensregler.

Det vil således være en betingelse for anvendelsen af et nationalt forbud eller begrænsning af dyrkning af GM-planter, at forbuddet ikke er begrundet i risici for miljøet eller menneskers og dyrs sundhed eller i et ønske om at forhindre utilsigtet tilstedeværelse af GMO'er i andre produkter.

Forbud eller begrænsninger kan alene dreje sig om dyrkning, og ikke den uhindrede omsætning og import af genetisk modificeret udsæd. Tilsvarende må disse forholdsregler ikke være rettet imod anvendelse af udsæd i hvilket der findes tilfældig eller uundgåelige spor af GMO'er, der er godkendt i EU.

Kommissionen har endvidere den 13. juli 2010 vedtaget en ny ikke-bindende anbefaling m.h.t. udarbejdelse af sameksistensregler.

I de nye anbefalinger præciseres muligheden for, at medlemsstaterne kan begrænse dyrkning af GM-planter på større områder af deres territorium for at undgå utilsigtet tilstedeværelse af GMO'er i konventionelle og økologiske afgrøder (GMO-frie områder). Dog skal anvendelse af denne mulighed begrundes af medlemsstaterne ved påvisning af, at de gældende sameksistensregler ikke er tilstrækkelige til at forhindre utilsigtet tilstedeværelse af GMO'er.

Endelig skal anvendelsen af forbuddet eller begrænsninger for medlemslandene være i overensstemmelse med traktaterne, særligt med hensyn til ikke-diskriminering af nationale og ikke-nationale produkter og fællesskabets internationale forpligtelser f.eks. i forhold til WTO.

3. Europaparlamentets udtalelse

Europaparlamentet har endnu ikke behandlet forslaget.

4. Nærhedsprincippet

Der sker med forslaget en tilbageføring af kompetence til medlemsstaterne, der hidtil har ligget på fællesskabsniveau. Dette vurderes at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

5. Konsekvenser for Danmark

Gældende dansk ret og forslagens lovgivningsmæssige konsekvenser.

Udsætningsdirektivet er implementeret i dansk lovgivning ved lov om miljø og genteknologi, lovbekendtgørelse nr. 811 af 21. juni 2007 og bekendtgørelse om godkendelse af udsætning i miljøet af genetisk modificerede organismer, bekg. nr. 1319 af 20. november 2006 af udsætning i miljøet af genetisk modificerede organismer.

Kommissionens forslag er udformet som en forordning om end den tilsigter at ændre et direktiv, nemlig direktiv 2001/18/EC (udsætningsdirektivet). En forordning kan umiddelbart anvendes i medlemsstaterne og medføre pligter og rettigheder direkte for borgerne i de enkelte EU-lande. Der kræves derfor ikke national lovgivning for, at forordningen gælder som lovgivning i medlemsstaterne.

Selv om forordningen vil have direkte virkning i dansk ret, kan der dog godt være tale om, at det er nødvendigt at fastsætte supplerende bestemmelser eller foretage justeringer i lovgivningen. I forhold til den ændring af udsætningsdirektivet der affødes af forordningen vil den normale forpligtelse til implementering i dansk ret dog kræve en nøje juridisk analyse, der ikke er gennemført for nuværende.

Forordning 1829/2003 om genetisk modificerede fødevarer og foder har direkte retskraft og er således ikke som sådan implementeret i dansk lovgivning. Bekendtgørelse nr. 1308 af 14. december 2005 om mærkning af fødevarer (§§ 72 og 77) indeholder dog straffebestemmelser om overtrædelse af forordningens regler for så vidt angår fødevarer. For så vidt angår foder er straffebestemmelserne implementeret med bekendtgørelse nr. 1177 af 11. oktober 2007 om foder og foderstofvirksomheder. Der vil ikke være behov for at ændre disse bekendtgørelser.

Forslagets økonomiske konsekvenser

Erhvervsmæssigt dyrkes der ikke GMO-afgrøder i Danmark. Evt. økonomiske konsekvenser ved et fremtidigt dansk forbud mod dyrkning af en GMO-afgrøde vil afhænge af den pågældende GMO's karakteristika, og kan derfor ikke vurderes for nuværende.

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

Erhvervsadministrative konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at have erhvervsadministrative konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Der skønnes ikke at være samfundsøkonomiske konsekvenser forbundet med forslaget. Erhvervsmæssigt dyrkes der ikke GMO-afgrøder i Danmark. Evt. samfundsøkonomiske konsekvenser ved et fremtidigt dansk forbud mod dyrkning af en GMO-afgrøde vil afhænge af den pågældende GMO's karakteristika.

Beskyttelsesniveau

Forslaget skønnes ikke at ville påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark, da det udelukkende omhandler begrundelser for nationale dyrkningsforbud, der ligger ud over mulige miljø- og sundhedsmæssige risici.

6. Høring

Kommissionens forslag har været udsendt i almindelig høring hos relevante interesseorganisationer mv. den 15. juli 2010 med frist 23. august 2010.

Der er i alt indkommer 12 høringssvar.

3 F finder, at der i forbindelse med afgørelser inden for de enkelte medlemslande om dyrkning af GMO-afgrøder bør foretages en analyse af den samfundsmæssige nytteværdi, hvor også de arbejdsmiljømæssige forhold indgår.

Ved dyrkning i medlemslandene bør det også sikres, at medarbejderstaben har den fornødne uddannelse.

DI – organisation for erhvervslivet finder, at EU-kommissionens forslag er uheldigt og uhensigtsmæssigt, idet mulighederne for nationale forskelligheder mht. dyrkning af GMO-afgrøder indebærer risiko for fraktionering af det indre marked og en ulige konkurrencesituation. Flytningen af kompetencen til de enkelte medlemslande bryder med et helt centralt princip om harmoniserede beslutninger, og DI finder ikke, at dette brud kan forsvares med henvisning til subsidiaritetsprincippet. DI finder, at det er helt centralt at fastholde, at nationale dyrkningsforbud ikke kan begrundes i miljø-, sundheds- og sameksistensmæssige forhold, ligesom sådanne begrænsninger skal være i overensstemmelse med traktaterne og forpligtigelser i WTO.

DI frygter også, at forslaget på sigt fører til, at også import af GMO-foder og fødevarer bliver en nationale afgørelse.

Endelig finder DI, at forslaget er et yderligere tilbageskridt i forhold til udnyttelse af GM-teknologien, at vækstmuligheder i EU ikke kan indfries, og at fællesskabet derfor ikke vil være at finde blandt de førende på dette felt.

Samlet set kan DI derfor ikke støtte Kommissionens forslag.

Økologisk Landsforening støtter Kommissionens forslag.

Foreningen lægger til grund, at det ikke vil være muligt at dyrke GMO-afgrøder, uden at det vil få økonomiske konsekvenser for de producenter, der markedsfører GMO-fri produkter (f.eks. økologiske), idet det vil give øgede udgifter til adskillelse, logistisk analyser og kontrol med forekomster af GMO'er med deraf følgende tab af indtægter.

Foreningen fremhæver, at dyrkning af GMO-afgrøder forhindrer, at medlemslandene kan vælge en national erhvervs politik, der er baseret på produktion af bæredygtige fødevarer uden anvendelse af GMO, da en voksende GMO-produktion kan udgøre en væsentlig barriere for at få flere økologiske arealer i Danmark.

Økologisk Landsforening lægger vægt på, at der ikke stilles begrænsninger for, hvilke begrundelser medlemsstaterne må anvende i forb. med forbud mod dyrkning af en GMO-afgrøde. Det bør således

være tilladt at vedtage nationale forbud som led i en national erhvervsstrategi, og for at sikre GMO-fri produkter og for at sikre forbrugernes tillid til GMO-frie produkter.

Landbrug og Fødevarer finder indledningsvist, at det er særdeles vigtigt, at de danske myndigheder overfor Kommissionen påpeger nødvendigheden af, at der fremsættes forslag til løsning af det nuværende nul-tolerance problem – både i forhold til import af foder og fødevarer og i forhold til udsæd. Dette har stor betydning både for den konventionelle foder- og fødevarerproduktion og den økologiske.

Landbrug og Fødevarer noterer endvidere med tilfredshed, at Kommissionen fastslår vigtigheden af sameksistensregler, der imødegår risikoen for, at landmænd lider økonomiske tab som følge af, at andre dyrker GMO-afgrøder, og at beslutninger om markedsføring fortsat skal baseres på en vurdering fra sag til sag, af de miljø- og sundhedsmæssige risici.

Landbrug og Fødevarer finder imidlertid, at den af Kommissionens fremsatte nye rekommandation i forhold til den nugældende rekommandation er et skridt i den forkerte retning, idet den nugældende rekommandation alene lægger videnskabelige forhold til grund for udarbejdelse af sameksistensregler. Hermed kan der - iflg. Landbrug og Fødevarer - opstilles klare betingelser, der skal overholdes, hvis man skal kunne dyrke GMO-afgrøder, som på langt sigt i højere grad vil beskytte de landbrugere, som ønsker at fravælge GMO, end de nationale forbud som Kommissionen lægger op til.

Landbrug og Fødevarer finder, at forslaget ikke løser de egentlige problemer, og at det kan rejse nye problemstillinger. Landbrug og fødevarer. Landbrug og fødevarer foreslår at Danmark arbejder for, at fastslå nødvendigheden af at de enkelte medlemsstater opstiller sameksistensregler og for at fastholde de nuværende rekommandationer for sameksistens.

Landbrug og Fødevarer påpeger, at der på den måde kan opstilles klare betingelser, der skal overholdes, hvis man skal kunne dyrke GMO-afgrøder, som på langt sigt i højere grad vil beskytte de landbrugere, som ønsker at fravælge GMO, end de nationale forbud som Kommissionen lægger op til.

Endelig udtrykker Landbrug og Fødevarer bekymring for, om det foreliggende forslag vedr. dyrkning er i overensstemmelse med WTO-reglerne og reglerne for det indre marked, idet muligheden for at forbyde dyrkning i modsætning til de nugældende sameksistensregler ikke er baseret på objektive kriterier.

Landbrug og Fødevarer opfordrer derfor på det kraftigste den danske regering til at arbejde for at sikre, at en evt. kommende regulering er i overensstemmelse med såvel WTO-reglerne som reglerne for det indre marked.

Afdelingen for biosystemer v/Risø DTU finder, at Kommissionens forslag er principielt rigtigt, idet dyrkningsmæssige forhold kan være vidt forskellige mellem lande og regioner, hvilket vanskeliggør sameksistens. Afdelingen finder dog at Kommissionens forslag er upræcist i forhold til at konkretisere hvilke grunde, der anses for at være legale i forhold til et GMO-dyrkningsforbud. Kommissionens bør derfor i forslaget præcisere, hvornår et forbud er legalt. Uklarhed ved ikke at nævne, at også etiske reservationer er legale begrundelser indebærer, at der kan rejses tvivl om

hvorvidt Kommissionens forslag overhovedet bliver operationelt i forhold til den differentierede holdning, som EU-landene har til GM-afgrøde dyrkning.

Danmarks Naturfredningsforening er grundlæggende tilfreds med Kommissionens forslag, der betragtes som en håndsækning til og en ekstra sikkerhed for natur og miljø i medlemslandene.

Foreningen finder dog, at der er uklarhed om, hvilke kriterier de enkelte medlemslande kan lægge til grund for et evt. forbud. DN ønsker derfor en redegørelse for, hvad der kan udløse et forbud, og om et evt. forbud kan underkendes af Kommissionen.

Endelig ønsker DN, at det sikres, at en evt. ændring af udsætningsdirektivet ikke kommer til at underminere sameksistensreglerne. Sameksistensreglerne bør stadig være gældende og bør være uafhængige af skiftende politiske flertal for og imod GMO-afgrøder.

Forbrugerrådet støtter Kommissionens forslag, idet rådet finder, at det sikrer forbrugerne et reelt valg. Det reelle valg forudsætter, at de forbrugere, der ønsker at købe GMO-fri produkter, skal sikres den mulighed uden en påført merpris fra GMO-produktion.

Foreningen af Danske Biologer støtter Kommissionens forslag.

Dansk Erhverv har ingen bemærkninger til forslaget.

Grundnotat om forslaget har den 20. juli 2010 været forelagt miljøspecialudvalget til skriftlig høring med frist den 26. juli 2010. Der kom i den forbindelse ikke bemærkninger til forslaget.

Sagen blev behandlet på miljøspecialudvalgsmødet den 23. september 2010, hvor der indkom følgende bemærkninger:

Greenpeace mente ikke, at forslaget lever op til Rådskonklusionerne fra 2008, hvor Kommissionen bl.a. blev opfordret til at forbedre miljørisikovurderingen af GMO'er mht. langtidseffekter og effekter på målorganismer samt samarbejdet mellem EFSA og medlemslandene. Det må være muligt for medlemsstaterne at anvende miljø- og sundhedsmæssige begrundelser, hvis medlemsstaterne ønsker et forbud mod dyrkning af GM-afgrøder.

DI udtrykte deres skepsis overfor forslaget set i lyset af de udfordringer forslaget kan afstedkomme i WTO-regi. DI anførte, at det er vigtigt at finde frem til en afklaring af, hvilke begrundelser, der kan anvendes af medlemsstater, der ønsker et forbud mod dyrkning af GM-afgrøder. DI anførte, at der allerede i dag er mulighed for at afvise GM-afgrøder via sameksistensreglerne. Dette bør indgå i en orientering af Folketinget.

DN spurgte til om regeringen selv arbejdede med mulige begrundelser for et forbud.

7. Forhandlingssituationen

Forslaget blev drøftet på Rådsmøde (Landbrug og Fiskeri) den 27. september 2010. En række store medlemslande udtalte sig imod Kommissionens forslag, og de henviste til, at man opfattede forslaget som et brud på det indre marked, og at forslaget derfor ville medføre ulige vilkår for landmænd på tværs af Europa.

Et stort antal medlemslande udtalte, at deres stillingtagen ville afvente en udtalelse fra Rådets juridiske tjeneste om forslagets forenelighed med det indre marked og WTO og opfordrede til at der

arbejdes på en række afklaringer af forslagets indhold, herunder en afklaring af hvilke legale begrundelser, der kan benyttes til at forbyde dyrkning af GMO..

En række medlemsstater var positive overfor Kommissionens forslag, og så det som en mulig løsning på de nuværende problematikker i EU, at medlemsstaterne gives mulighed for nationalt at godkende/forbyde dyrkning af GMO.

8. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser Kommissionens forslag velkommen, idet det ligger indenfor rammerne af Folketingets vedtagelse (V83) fra den 27. maj 2010 om genmodificerede afgrøder. Folketinget vedtager i V83, at Danmark i EU-regi arbejder for nationale afgørelser vedrørende dyrkning af genetisk modificerede afgrøder. Det er endvidere regeringens holdning, at Danmark i EU-regi arbejder for nærmere afklaring af, hvilke legale begrundelser, som medlemsstaterne kan benytte, for at indføre et forbud mod dyrkning af GM-afgrøder.

9. Tidligere forelæggelser for Folketinget

Der er oversendt nærheds- og grundnotat om forslaget til Folketingets Europaudvalg den 3. september 2010, og sagen blev forelagt Folketingets Europaudvalg ved samlenotat oversendt den 16. september 2010 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 27. september. 2010.

PUNKT 2

Forslag til rådskonklusioner vedr. forberedelse af det 10 partsmøde i Biodiversitetskonventionen (CoP10), Nagoya i Japan den 18. -29. oktober 2010

- Vedtagelse af konklusioner

Nyt notat

Resume

Formandskabets forslag har til formål for at fastlægge den overordnede forhandlingslinje for EUs deltagelse i det 10. partsmøde (CoP10) i Biodiversitetskonventionen og bygger på rådskonklusioner om biodiversitet fra december 2009 og marts 2010. Rådet opfordrer til, at det globale mål for 2020 vil indebære, at alle nødvendige handlinger og midler er igangsat med henblik på at stoppe det globale tab i biodiversitet og økosystemer.

For EU vil de vigtigste spørgsmål på CoP10 i oktober 2010 være den strategiske plan for Biodiversitetskonventionen 2011-2020, forhandlingerne om en protokol om adgang til ligelig og retfærdig udbyttedeling (ABS), ressourcemobiliseringsstrategien for Biodiversitetskonventionen inkl innovative finansierings mekanismer og synergi mellem politikken på klimaændringerne og biodiversitet

Rådet understreger, at en ambitiøs strategisk plan for 2011 -2020 må bestå af mål, delmål og indikatorer samt pege på de nødvendige instrumenter og midler samt tidsfrister. Implementeringen af den strategiske plan indebærer, at biodiversitet prioriteres og reflekteres nationalt, regionalt og lokalt i planlægningsprocesser og i de relaterede globale processer.

Rådet ser positivt på de fremskridt, der er opnået i forhandlingerne i arbejdsgruppen om ABS siden CoP9 og understreger behovet for yderligere fleksibilitet fra alle parter på en række nøglespørgsmål med henblik på at opnå et succesfuldt resultat på CoP10. De forberedende forhandlinger af en ABS protokol er imidlertid ikke afsluttet, og yderligere forslag fra formandskabet til EU holdning på ABS foreligger endnu ikke.

Implementering af biodiversitetspolitikken kræver en forøget ressourcemobilisering fra alle kilder både private og offentlige samt et review af vejledningen til den finansielle mekanisme (GEF).

Relationerne mellem de 3 Rio konventioner må styrkes og koordineres med udviklingsbistandsmålene (MDG). Mulighederne for på Biodiversitetskonventionens CoP10 og på UNFCCC CoP16 at opnå fremskridt m.h.t. udvikling af sikkerhedsforanstaltninger for biodiversitet under REDD+ fremhæves. Rådet støtter, at muligheden for at arrangere et fælles High Level møde mellem de 3 Rio konventioner i forbindelse med FNs konference for bæredygtig udvikling (UNCSD2012) undersøges.

1. Status

Formandskabet sendte den 26. august 2010 ovennævnte forslag til Rådet.

Formandskabet har sat forslaget til rådskonklusioner på dagsordenen for rådsmøde (miljø) den 14. oktober 2010 med henblik på vedtagelse.

2. Formål og indhold

Rådskonklusionerne har til formål at fastlægge den overordnede forhandlingslinje for EUs deltagelse i det 10. partsmøde (CoP10) i Biodiversitetskonventionen. Generelt bekræfter rådet EUs overordnede mål for 2020 om at standse tabet i biodiversitet og forringelse af økosystem funktionerne i EU i 2020 og genskabe dem så vidt muligt, samt intensivere EUs bidrag til at vende det globale biodiversitetstab. Samtidig minder man om gældende EU mandater fra rådskonklusioner om biodiversitet december 2009 og marts 2010. Rådet opfordrer til, at det globale mål for 2020 vil indebære, at alle nødvendige handlinger og midler er igangsat med henblik på at stoppe det globale tab i biodiversitet og økosystemer.

For EU vil de vigtigste spørgsmål på CoP10 i oktober 2010 være den strategiske plan for Biodiversitetskonventionen 2011-2020, forhandlingerne om en protokol om adgang til ligelig og retfærdig udbyttedeling (ABS), ressourcemobiliseringsstrategien for Biodiversitetskonventionen inklusive innovative finansieringsmekanismer og synergi mellem politikken på klima og biodiversitet.

Rådet anerkender, at den internationale, regionale, nationale og lokale implementering må styrkes. I den sammenhæng understreges vigtigheden af, at den fremtidige EU biodiversitetsstrategi og de nationale biodiversitetsstrategier og handlingsplaner for medlemsstaterne omfatter relevante beslutninger fra CoP10 og dækker forskellige sektorer.

Parterne opfordres til at indføre konkrete, gennemførlige og omkostningseffektive foranstaltninger og invitere alle relevante institutioner og organisationer til at vedtage relevante mål og politikker, der gennemfører den strategiske plan i de relevante sektorer.

Rådet understreger, at en ambitiøs strategisk plan for 2011 -2020 må bestå af mål, delmål og indikatorer samt pege på de nødvendige instrumenter og midler samt tidsfrister. En sådan plan kan udløse konkrete handlinger og vil være en nøgle til at mobilisere midler til at gennemføre og monitorere planen. Rådet erkender, at for at gennemføre en ambitiøs strategisk plan skal biodiversitet prioriteres og reflekteres nationalt, regionalt og lokalt i planlægningsprocesser og i de relaterede globale processer. Rådet opfordrer til at styrke effektive mål og midler til at fremme tilsagn, engagement, ansvarlighed og aktiv indsats i de sektorer, der er relateret til forvaltning af naturressourcer.

Rådet understreger behovet for at undersøge mekanismer, der kan styrke implementering af Biodiversitetskonventionen yderligere, som for eksempel en implementeringsprotokol. Implementering af biodiversitetspolitikken kræver en forøget ressourcemobilisering fra alle kilder både private og offentlige samt et review af vejledningen til den finansielle mekanisme (GEF).

Det er nødvendigt at igangsætte en proces i Biodiversitetskonventionen mod bæredygtig finansiering. Der skal udvikles indikatorer og mål for ressourcemobiliseringsstrategien og biodiversitet skal integreres i de økonomiske systemer baseret på resultatet af TEEB (The Economics of Ecosystems and Biodiversity) eller knytte sig til andre processer specielt UNCSD 2012 og UNFCCC the Copenhagen Accord. Der er også behov for mere dialog med alle relevante

aktører inklusiv den private sektor med henblik på at identificere innovative mekanismer og skabe additionelle ressourcer til biodiversitet og økosystemer som for eksempel Life Web initiativet og etablering af en grøn udviklingsmekanisme.

Rådet støtter arbejdet med ”The Economics of Ecosystems and Biodiversity”, TEEB, som basis for ny viden og information om økonomien i økosystemer og biodiversitet og opfatter den manglende værdisættelse af økosystemer som en væsentlig årsag til den aktuelle krise i biodiversiteten. Biodiversitet og økosystemtjenester skal integreres yderligere i nuværende og fremtidige finansieringsinstrumenter i EU herunder intensiveret støtte til initiativer, der integrerer værdisættelse af biodiversitet og økosystemtjenester i alle relevante sektorpolitikker og sektorer.

Rådet erkender, at produktions- og forbrugsmønstre har effekt på biodiversiteten på internationalt, nationalt såvel som regionalt niveau, og bestræber sig på at reducere det europæiske fodaftryk på den globale biodiversitet. Rådet opfordrer Kommissionen og medlemslandene til at udvikle specifikke nationale og europæiske omkostningseffektive muligheder for at beskytte biodiversitet baseret på resultaterne af TEEB.

Relationerne mellem de 3 Rio konventioner er yderst vigtig for at nå de 3 konventioners mål og udviklingsbistandsmålene (MDG), og rådet fremhæver specielt mulighederne for på Biodiversitetskonventionens CoP10 og på UNFCCC CoP16 at opnå fremskridt i samarbejdet om udvikling af sikkerhedsforanstaltninger for biodiversitet under REDD+ .

Rådet vil se positivt på at undersøge muligheden for at arrangere et fælles High Level møde mellem de 3 Rio konventioner som en del af UNCSD 2012 med det formål at strømline samarbejdet og den gensidige afhængighed mellem de 3 Rio konventioner.

Rådet ser positivt på de fremskridt, der er opnået i forhandlingerne i arbejdsgruppen om ABS siden CoP9 og understreger behovet for yderligere fleksibilitet fra alle parter på en række nøglespørgsmål med henblik på at opnå et succesfuldt resultat på CoP10. ABS protokollen vil være et vigtigt bidrag til implementering af de 3 formål med Biodiversitetskonventionen, og rådet fastholder, at en ABS protokol og implementeringen af den må være en integreret del af Biodiversitetskonventionen.

Rådet understreger, at en ABS protokol ikke må foruddiskontere eller influere nuværende eller fremtidig praksis for patogener reguleret af WHO, Den Internationale Plantebeskyttelseskonvention og Verdensorganisation for Dyresundhed. På den baggrund understeges, at der må være fleksibilitet i forhold til formuleringerne herom i en ABS protokol. Rådet fastholder desuden, at en ABS protokol kan indeholde regler om traditionel viden relateret til genetiske ressourcer anvendt indenfor et lands jurisdiktion, når der er anvendt PIC procedure (forudgående oplyst samtykke) eller hvor gensidigt aftalt vilkår (MAT) er etableret. Desuden må implementering af en protokol ses i lyset af de igangværende forhandlinger i WIPO. De forberedende forhandlinger af en ABS protokol er imidlertid ikke afsluttet, og yderligere forslag fra formandskabet til EU holdning på ABS foreligger endnu ikke.

Rådet ser positivt på resultatet af forhandlingerne om IPBES, en vidensbaseret platform for biodiversitet og økosystemtjenester, og støtter en vedtagelse i UNGA så et første møde om mekanismen kan holdes i 2011.

Der er behov for at beskytte den marine biodiversitet og i den forbindelse etablere en operativ global opgørelse over betydelige økologiske eller biologiske områder som et væsentligt skridt mod at implementere 2012 målet for marine beskyttede områder (vedtaget på UNCSD 2002).

3. Europa Parlamentets udtalelser

Europa Parlamentet skal ikke udtale sig om rådskonklusionerne.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. konsekvenser for Danmark

Forslaget har ikke i sig selv umiddelbart konsekvenser for dansk ret eller andre lovgivningsmæssige konsekvenser. Forslaget har heller ikke i sig selv umiddelbart økonomiske og erhvervsøkonomiske eller statsfinansielle konsekvenser, ligesom det ikke i sig selv har konsekvenser for beskyttelsesniveauet.

Det kan ikke udelukkes, at senere opfølgende tiltag kan få lovgivningsmæssige og økonomiske konsekvenser.

6. Høring

Sagen blev behandlet på møde i miljøspecialudvalget den 22. september 2010, hvor der indkom følgende bemærkninger:

Greenpeace påpegede, at der i den danske holdning var meget lidt fokus på marine beskyttede områder og mente, at når man på dette område har et 2012 mål, så bør man fokusere herpå, så målet nås. I forhold til ABS støttede Greenpeace, at Danmark arbejder for at få en protokol, men påpegede, at der manglede en holdning til "oprindelige folks rettigheder". Danmark har tidligere gjort en stor og vigtig indsats på dette område. Greenpeace fremhævede, at det er vigtigt med synergier på Riokonventionerne og opfordrede til, at man genovervejede idéen om, at have et besluttelsesorgan (CoP format) i de 3 konventioner. For så vidt angår finansieringsperspektivet ønskede Greenpeace, at det fremgik, at Danmark støttede en øget mobilisering af "innovative kilder", og ikke kun "ikke-offentlige finansielle kilder", som den danske holdning lægger op til. Af den danske holdning fremgår pt., at en forøget ressourcemobilisering sker indenfor rammerne af eksisterende EU-aftaler for udviklingsbistand [0,56 % i 2010]. Greenpeace ønskede, at det man hurtigst muligt vil øge dette til 0,7 %. Greenpeace henviste i øvrigt til, at det for så vidt angår implementeringen af biodiversitetskonventionen ikke kan være i dansk interesse at støtte, at der skal være mulighed for national fleksibilitet samt at man frygter, at en sådan formulering vil udvande teksten. Endelig var Greenpeace positiv overfor, at Danmark arbejder for at styrke kampen mod ulovlig tømmerhugst.

Danmarks Naturfredningsforening (DNF) tilsluttede sig Greenpeaces kommentarer. Herudover spurgte DNF hvorvidt finansieringen skulle ske indenfor de eksisterende rammer for EU-bistanden samt hvad den danske regering tænker i fht. national fleksibilitet i implementeringen.

Dansk Industri (DI) understregede, at det er afgørende, at der er sammenhæng mellem mål og de krav som forskellige sektorer pålægges. Desuden fremhævede DI, at de er positive overfor den frivillige ordning omkring biodiversitet og Business, om end den endnu ikke har vist sit fulde potentiale.

7. Forhandlingssituationen

Forslaget har været behandlet på ét møde den 1.-2. september i Rådets internationale miljøgruppe, hvor der var generel opbakning til formandskabets forslag til forhandlingslinje på CoP10. Forslaget behandles derefter i Rådets miljøgruppe den 14. september og 24. september, inden det går videre til Coreper.

8. Dansk holdning.

Danmark støtter den overordnede forhandlingslinje i forslaget til rådskonklusioner forud for CoP10.

Danmark lægger vægt på, at forhandlingerne om en protokol om adgang til og udbyttedeling af genetiske ressourcer munder ud i en effektiv aftale som både standser biopirateri og sikrer øget retssikkerhed for alle parter, inklusiv den private sektor samt at en sådan aftale vedtages på CoP10. De forberedende forhandlinger af en ABS protokol er imidlertid endnu ikke afsluttet og formandskabets endelige forslag til EU holdning på CoP10 foreligger derfor ikke. Det endelige udkast fra formandskabets vedr ABS vil først foreligge efter det næste internationale ABS forhandlingsmøde ultimo september. En mere detaljeret dansk holdning til spørgsmålet vil derefter følge.

Danmark lægger vægt på, at den overordnede forhandlingslinje for EU's deltagelse i det 10. Partsmøde (COP 10) indeholder, at juridiske midler og andre instrumenter, der skal gennemføre biodiversitetskonventionen ikke foruddiskonterer eller influerer nuværende eller fremtidig praksis vedrørende FAOs traktater for jordbruget, både Den internationale plantebeskyttelseskonvention og den internationale traktat om plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug, men at de instrumenter, der skal gennemføre biodiversitetskonventionen ikke overlapper instrumenterne fra de to FAO-traktater

Danmark lægger vægt på, at en forøget ressourcemobilisering sker indenfor rammerne af eksisterende EU aftaler for udviklingsbistand [0,56 % i 2010]. Derudover bør konklusionerne angive en åben holdning til innovative finansielle redskaber.

Danmark støtter, at den strategiske plan for Biodiversitetskonventionen 2020 indeholder en vision, mål og delmål for biodiversiteten på globalt plan. Danmark lægger vægt på, at planen bygger på delmål som er specifikke, målbare opnåelige, realistiske og tidsfastsatte (SMART), samtidig med at der fortsat eksisterer national fleksibilitet med hensyn til implementering af Biodiversitetskonventionen.

Danmark støtter, at EU og de enkelte lande på CoP10 søger at fremme handlinger, der bidrager til en mere effektiv implementering af Biodiversitetskonventionen. Danmark er også enige i, at EUs

ventede Biodiversitetsstrategi og de nationale biodiversitetshandlings-planer skal forholde sig til hovedresultaterne fra CoP10 og dække relevante sektorer.

Danmark støtter, at der igangsættes en proces under Biodiversitetskonventionen, hvor mulige mekanismer til forbedring af implementeringen undersøges. På det foreliggende grundlag finder Danmark dog ikke anledning til at fremhæve en implementeringsprotokol i den forbindelse.

Danmark støtter generelt et styrket samarbejde mellem de 3 Rio konventioner, eksempelvis gennem overvejelser om et fælles arbejdsprogram og et evt. High Level møde i forbindelse med Rio +20 i 2012. Danmark ønsker i givet fald, at High-Level mødet fokuserer på de synergier, der kan opnås ved et forbedret samarbejde. Danmark støtter derfor ikke et ekstraordinært partsmøde for de 3 Rio konventioner inden Rio +20, idet COP formatet ikke vurderes at kunne tjene til en fokusering på synergien mellem de 3 Rio konventioner.

Danmark finder, at EU under COP10 aktivt bør udnytte den forventede enighed om en ny EU regulering af handel med træ (ventes vedtaget endeligt i Rådet i oktober 2010). Danmark arbejder derfor for, at rådskonklusionerne opfordrer til, at EU under COP10 arbejder for at styrke kampen mod ulovlig tømmerhugst og relateret handel globalt, fx ved at arbejde for en mere udbredt brug af handelsregulering i andre regioner og lande, der matcher EUs kommende handelsregulering af træ.

9. Forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke været forelagt Folketingets Europaudvalg.